

Fíggjarlógin

MONG eru helst tey, sum biða í stórum spenningi til fríggjadagin. Hetta er nevniliga dagurin, tá fíggjarlógarruppskotið fyrri 1992 verður lagt fram á lögtingi. Enn vit vita ikki stórvægis um smálutirnar í uppskotinum, men vit hava so fingið at vita, at talan verður um stórar skerjingar á teimum flestu økjum.

SPURNINGURIN er so, hvat teir báðir samgonguflokkarnir kunnu semjast um. Eitt er at stinga út í kortið stóru línurnar fyrri einum heildarpolitikki, sum skal rekast í øllum valskelðum, men annað er at visa í verki, hvønn politik tveir ymiskir flokkar kunnu semjast um at fremja her og nú. Hverjil arbeiði skulu setast í gongd fyrri at minka um arbeiðsloysi, hverjir stovnar skulu hava minni peningaupphæddir at ræða yvir ostr. Tá er eingin loyna, at flokkarnir hava ikki altíð verið so samdir, tá tað hevur snúð seg um skerjingar og sparringar ella fyrri tað um at seta í gongd almenn arbeiði.

FÓLKALFLOKKURIN ella í hvussu er einstakir av tingmonnum floks-

ins hava ongantið krógvað, at teir ynskja tað almenna virksemlu skert munandi. Hetta er so eisini tað vit hava verið vitni til hesi seinastu árin, har eitt nú sjúkrahúsverkið, fyrri bert at taka eitt dømi, er so miklið skert, at nærum eingir møguleikar eru eftir at fremja fleiri skerjingar - uttan so heilt at broyta sjálvan bygnaðin. Men sum sagt, enn vit vilji litið og einki um innihaldið í fíggjarlógarruppskotinum, og tí verður hetta lætt til gitingar.

TINGFORMAÐURIN, sum er fólkafloksmaður, segði við blað herfyri, at tað kann rokast við stórum halli eisini á hesi fíggjarlógini, ja tað fer kanska at liggja um eina halva milliard, tá avtornar. Hetta er væl hægril enn talið, sum partamaður hansara og fíggjarmálaráðharril upplýsti fyrri fjølmiðlunum herfyri. Hann brúkti istaðin 360 mill. kr. í halli. At hesir báðir koma við so ymiskum tølum sigur okkum so miklið sum, at samgongumenn neyvan eru komnir ásamt um, hvussu stórar skerjingar skulu fremjast á fíggjarlógini. Uttan lva er hetta eitt høvuðsmálið, nú umboð fyrri samgonguna royna at gera uppskot til fíggjarlóg llougt.

HVUSSU hetta uppskot enn fer at siggja út, so mugu samgonguflokkarnir vera so miklið at sær komnir, at teir ikki bara halda fram við at syndra alt tað, sum er bygt upp í hesum samfelag í mong mong ár. Sjálvandi skal sparast og skerjast, har hetta er gjørligt. Men fyrst og fremt mugu vit leggja okkum eftir at rationalisera og effektivisera. Vit vita av royndum, at verður almenna virksemlu skert eins drastiskt sum tað hevur verið gjørt undanfarnu árin, so kemur tað einaferð hartil, at brúkarin og tað eru vit øll koma at standa eftir við sviðið soð.

SPURNINGURIN er um ikki samgonguflokkarnir um somu tíð, sum teir leggja til rættis skerjingar, eisini eiga at seta í gongd nakað av almennu virksemlu, soleiðis at h'ollini koma í gongd aftur. Vit frættu nú um dagarnar, at landsstýrið nú fer at stuðla útflutningsvinnuni. Hetta verður gjørt fyrri at skunda undir goðskingina av fiski. Vónandi fer tiltakið hjá sitandi samgongu at vera við til at minka um arbeiðsloysi samtíðis sum tað økir um virði av okkara útflutningi.

TAD er annars greitt, at vit kunnu

ikki livra við at hava eina fíggjarlóg, sum á hvørjum ári gevur so stórt undirskot. Tað er so uppgevan hjá okkara politikarum og stýrandi at fáa hana at javnviga. Ein høvuðsorsøkin til hallið er, at vit fáa minni inn í skatti og tolli. Spurningurin er so, hvussu ein fær børt um hetta. Tað gerst so ikki við bara at skerja og spara, tí tá veksur arbeiðsloysi við tí úrslitið, at vit fáa upptætt minni inn í skatti og uttan arbeiði hevur fólk heldur ikki ráð til at keypa stórvægis, og tað sæst so aftur á tollinum.

IKKI er hetta nøkur lætt uppgáva. Men tað er hetta vit hava valt okkara politikarar til at finna út av. Nú er so spurningurin, hvat teir hava funnið fram til í samband við komandi fíggjarlógarruppskot. Anfinn Kallsberg, tingformaður sigur við eitt av blaðunum, at fíggjarlógin er skorin so langt niður, at nú eru bert lønarútreiðslunar hjá alment løntum, sum kunnu skerjast. Um miðjað verður móti hesi í komandi fíggjarlóg - og um hetta í hella tikið ber til - fáa vit so at siggja fríggjadagin.

sosigaley

Dimmalætting

DAEBLADIÐ

14. SEPTEMBER

FRIÐ FØROYAR

Fríu Føroyar og Sovjet

Fríu Føroyar skriva í oddagrein um miseydnadú kvettroyndina í Sovjetsamveldinum.

«Fá høvdu væntað, men nóg høvdu vónað, at tær miklu heimsseguligu broytingar, sum byrjaðu í Sovjetsamveldinum í fyrri helvt av áttatíðarunum, fóru at verða greiddar í fríði, sátt og goðsemju. Til tess vóru ætlaðu broytingarnar ov stórar.

Prógu um hetta fingi vit so fyrri í vikuni, tá ið partur av sovjetsku stjórnini kunngjórði, at forseti landsins var sjúkur, og at ein bróðfeingisskipan skuldi setast í verk. Gitingar í

hesum sambandi lata vit á FRIÐ FØROYUM onnur um.

Mangir veruleikar hava seinastu árin bent á, at ætlanir og tiltøk nýggju sovjetsku stjórnarinnar við Gorbátjov á odda hava ikki hildið. Nógvi lyftingu ikki út. Og misnøgdin vaks. Bæði millum politikarar og í fólkunum.

Serliga álvarsligt er á búskaparliga økinum, tykist. Eins og flestu onnur lond heimsins hevur eisini Sovjetsamveldið kent sviðan av afturgongdini í heimsbúskapinum. Kanska er hugmyndin um støðugan varandi vøkstur í framleiðslu, nýtslu, búskapi og so framvegis,

sum bæði liberalismen og sosialisman í stóran mun byggja á, ikki heilt bein.

Í hvussu er bendir nógvi á okkara døgum á, at hugmyndin um markleysan vøkstur er skeiv. Og óivað noyðast bæði hægri- og vinstrafólk at endurskoða hendan partin av hugmyndafreðini.

Sokallaða kvettið í Sovjetsamveldinum, sum vardi háluttríða samdægur, er av í øllum goðum. — Men er so alt við tað gamla aftur?

Neyvan! — Vit hava enn einaferð sæð, at nú á døgum er fólk yvirhevur so síðað og framkomið, at tað letur sær ikki tilkætt lynda. Vit hava eisini seinastu fáu

árin sæð harðræðis-stýri dúna fyrri vilja fólksins. Bæði hægri- og vinstrastýri eru feld. Og nú søu vit so, at heldur ikki í stórveldinum Sovjet ber til at snara tðina aftureftir.

Tað er ein lætti, ikki einans fyrri sovjetbúgvur, men fyrri øll heimsins fólk, at atsøknir mótvægis meiriluta fólksins verða ikki toldar longur.

Veidutjóvar vísa á nýggjar leiðir

So lægið tað ljóðar, so hoyrdu vit útvarpið siga frá í vikuni, at nakað av tí fiski, ein fremmandur trolari hevur fiskað ólógliga undir Føroyum, verður als ikki veiddur av okkum sjálvum, hóast hann hevur sera goðan pris á europeiska marknaðinum. Talan er m.a. um krabba, sum okkum kunnugt fer-oysk skip ikki hava roynt eftir fyrr og tí heldur ikki útflutt. Vanaliga búskaparliga støðan her á landi átti at eggjað monnum at roynt nýggjar leiðir, og tá vit hava dýran fisk svimjandi í okkara egna sjógv, kann tað sýnast eitt sindur bakvent, at tað eru fremmandir trolarar, ið ólógliga fiska undir Føroy-

um, sum eru teir einastu, ið leggja seg eftir hesum fiskaslegum. Nú hoyrdu vit eisini, at trolarin hevði fiskað væl av havtasku. Hetta er dýrur fiskur, sum vit sjálvir gera merkiliga litið við. So eisini her er vert at taka til eftirtekta og læra av, hvat aðrir, sum helst eisini hava betri kunnleika til marknaðin, fyrirataka sær. Um hetta er nakað vit kunnu leggja okkum eftir, so má tað sigast at vera «skæbnens ironi», at tað eru just veidutjóvar, sum kunnu vísa okkum á nýggjar og gongdar leiðir. Nú fáa vit so at siggja.

Sosialurinn — fimm ferðir um vikuna!